

„Изтокознанието – традиции и съвременност“ – международна научна конференция

“Eastern Studies – Traditions and Contemporaneity” – International Scientific Conference

Виолета Добичина

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (България)

Иво Панов

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (България)

Violeta Dobichina

Sofia University “St. Kliment Ohridski” (Bulgaria)

Ivo Panov

Sofia University “St. Kliment Ohridski” (Bulgaria)

В памет на проф. дфн Александър Федотов
In Memory of Prof. Alexander Fedotoff, Dr. habil

На 15 и 16 октомври 2022 г. в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе международна научна конференция в хибриден формат – присъствие на живо и онлайн участие, в памет на проф. дфн Александър Федотов. Форумът бе с надслов „Изтокознанието – традиции и съвременност“.

Конференцията се организира от Факултета по класически и нови филологии при Алма матер, Центъра за източни езици и култури при Факултета по класически и нови филологии, Центъра по кореистика „Проф. дфн Александър Федотов“, фондация „Александър Федотов“ и Научнообразователен център „Ал Фараби“ с подкрепата на фонд „Научни изследвания“. Участници бяха учени, докторанти и студенти от Софийския университет, представители от други университети в България, учени от БАН, както и чуждестранни гости от Азия и Европа.

Организационният комитет на научния форум включваше проф. д-р Иво Панов, ръководител, проф. д-р Светла Къртева-Данчева, Виолета Добичина и докторант Владимир Митев.

Научният съвет се състоеше от: проф. д-р Мадлен Данова, председател, проф. д-р Гергана Петкова, проф. д-р Ирина Саръиванова, проф. д-р Симеон Евстатиев, доц. д-р Антония Цанкова, доц. д-р Галина Соколова, доц. д-р Гергана Русева, доц. д-р Ирина Сотирова, доц. д-р Петър Голийски.

Основната идея на международната конференция „Изтокознанието – традиции и съвременност“ бе да продължи традицията за провеждане на научни форуми с участието на български и чуждестранни учени и по този начин да отдаде почитта си към рано напусналия ни наш изтъкнат учен проф. дфн Александър Федотов, посветил живота и научните си дирения на културите и езиците на народите от Централна, Източна и Югоизточна Азия.

Проф. дфн Александър Федотов поставя основите на изследванията у нас в областта на монголистиката, тибетологията, кореистиката, будистиката и алтаистиката. Неговата разностранна преподавателска и научна дейност в Софийския университет го налага като авторитетен учен не само у нас, но и чужбина. Академична му кариера е свързана най-вече с Центъра за източни езици и култури при ФКНФ на СУ, чийто ръководител е от 1998 до кончината му през 2018 г.

Наследството, което оставя проф. Александър Федотов, научните му трудове, лекции и пътеписи бяха в основата на част от научните дискусии по време на конференцията. В нея участниците се запознаха с мащабната научна дейност на българския изтоковед, с дълбочината и евристичността на неговия дух, както и с огромните му научни приноси в изтокознанието.

Тържественото откриване на международната научна конференция се състоя в Аулата на Софийския университет. От името на ректора на СУ проф. дфн Анастас Герджиков заместник-ректорът на Алма матер доц. д-р Георги Вълчев поздрави всички участници и отбеляза: „Той беше човек над границите. Умееше да вниква в кода на различните култури и самият му живот представляваше пренасянето на една многовековна научна традиция на българско поле, което той направи изключително успешно и заслужава нашите вечни адмирации“. В заключение доц. Вълчев пожела на добър час на участниците в конференцията с думите: „...и нека делото на проф. Федотов да пребъде в бъдещето напред!“.

По време на тържественото откриване бе прочетен поздравителен адрес от името на вицепрезидента на Република България Илияна Йотова. В адреса си тя подчертава: „Александър Федотов намери верни последователи и съмишленици. Книгите му са живи и днес, често препрочитаме преводите му на азиатски поговорки и синтезирана философия от Китай, Корея, Монголия, Индия, Индонезия“.

В своето поздравително слово деканът на Факултета по класически и нови филологии проф. д-р Мадлен Данова заяви, че е имала невероятното щастие

да работи с проф. Федотов и че неговата научна сърцатост ѝ е била неизменна опора в академичния ѝ път в университета. Проф. Данова сподели, че за нея един от най-важните уроци, получени от проф. Федотов, е тибетската мъдрост, че просто е нужно да се прави това, което е необходимо, да се стараем да правим дори и дребни позитивни неща и да не позволяваме на житейските негативи да ни влияят. Само благодарение на натрупване на позитивни емоции имаме шанс да се развиваме и да постигнем освобождение и просветление. Накрая проф. Данова пожела успех на международната конференция.

Снежана Тодорова, съпруга на проф. Федотов и председател на Съюза на българските журналисти, се обърна към организаторите на конференцията с думи на признателност за това, което са направили и правят в памет на проф. Федотов. Тя благодари на всички, които помнят проф. Федотов и които продължават неговото дело: „А неговото дело съм сигурна, че ще пребъде, защото той остави изключителни ученици – хора, колеги и студенти, които сега са водещи учени в най-успешните катедри на Алма матер“.

По време на тържественото откриване на конференцията бяха поднесени приветствия и от присъстващите на събитието посланици на Китай, Монголия, Република Корея, КНДР, Казахстан, Индия, от госпожа Михайлова, директор на Дипломатическия институт на Министерството на външните работи, от проф. Сторожук от Санктпетербургския държавен университет. В края на официалната част приятели и колеги на големия български учен споделиха свои спомени за него.

Научната програма на конференцията бе открита с четири пленарни доклада, първият от които бе на проф. д-р Светла Къртева-Данчева на тема „Уйгуро-монголската писменост и квадратното писмо като символи на монголската културна идентичност“. В своето изказване тя мотивира собственото си виждане за значението на квадратното писмо като израз на монголската културна идентичност.

Вторият пленарен доклад, „Ролята на учения в дискурса на културите и езиците на Източна Азия и Европа“, бе на проф. д-р Алия Масалимова от Казахстанския държавен университет „Ал Фараби“. Тя сподели разсъждения по въпроса как учен от нивото на проф. Федотов, който винаги се е намирал на границата на културните светове, изгражда и олицетворява диалога между Изтока и Запада.

Проф. д-р Мадлен Данова бе автор на третия пленарен доклад с интригуващото заглавие „Изтокът отива на запад“ – азиатско-американската литература през новото хилядолетие“.

Проф. Винченца Д'Урсо от Венециански университет „Ка Фоскари“ изнесе последния пленарен доклад, представляващ своеобразен преглед на значима част от епистоларната корейска литература от XVII век.

След дискусиата учени, студенти и докторанти продължиха работата си по секции. Поради големия брой одобрени за участие доклади работната про-

грама продължи два дни, през всеки от които доклади се изнасяха едновременно в три секции.

В секция „Литературознание, етнография, медитация“ участниците имаха възможност да изслушат пленарните доклади „За съчувствието като техника за разгръщане на съзнанието в махаянския будизъм“ на доц. д-р Гергана Русева и „Представите за волята на Небето в класическата конфуцианска мисловност“ на доц. д-р Антония Цанкова. След кратка дискусия в заседанието на секцията бяха представени 12 доклада на колеги от България и Централна Азия, като някои от тях се включиха онлайн в панела. Представените доклади обхващаха теоретични и експериментални търсения на авторите в областта на източната етнокултура, литература, история... Секцията приключи с дискусия по представените доклади, в рамките на която участниците имаха възможността да поставят допълнителни въпроси към докладчиците и да обсъдят редица въпроси от теоретичен и практически дискурс.

В секция „Езикознание, религиознание, наука, образование“ бяха представени два пленарни доклада: „Къде е златното сечение на онлайн и присъственото обучение? Филологията през XXI век на кръстопът?“ на проф. д-р Гергана Петкова и „Саади Ширази (1210–1292) – персийският пътешественик и мъдрец-моралист“ на проф. д-р Иво Панов. И двата доклада предизвикаха интерес и провокираха оживена дискусия. В секцията бяха представени доклади на 13 участници от Софийския университет и от университети в Централна Азия. Изказванията и дискусиите по тях се фокусираха върху теми, свързани със съвременните проблеми на езикознанието и перспективите на образованието по източни езици, култури, религии и история.

В рамките на секция „Културознание, обществознание, археология, философия“ пленарни доклади представиха доц. д-р Ирина Сотирова на тема „Пещерните храмове по пътя на коприната“ и доц. д-р Галина Соколова на тема „Индия като „добрия друг“ в европейски националистически наративи от втората половина на XIX в.“. Докладите предизвикаха изключителен интерес, доказателство за което бе проведената продължителна дискусия по представените теми, в рамките на която бяха обменени теоретични и практикоприложни виждания. В секцията бяха представени 13 доклада от участници от Софийския университет, от Министерството на външните работи на България и от учени от университети в Централна Азия. Докладите привлякоха вниманието на присъстващите, тъй като бяха изнесени данни от теренни проучвания и теоретични търсения в областта на международните отношения, характерни за съвременния дискурс на сътрудничеството Изток–Запад.

В заключителната част на конференцията участниците благодариха на организаторите за творческата работна атмосфера както по време на форума, така и на съпътстващите го събития. Дискусиите бяха оценени като изключително ползотворни, тъй като осигуриха условия за обмен на опит между

участниците върху актуални теоретични и приложни разработки в областта на изтокознанието.

Фактът, че Софийският университет организира форума, на свой ред затвърждава мястото му на водещ научноизследователски и обучителен център на академичното разпространение на източните езици и култури в България.

Предстои докладите да бъдат публикувани в сборник, което ще допринесе за популяризиране на делото на проф. Александър Федотов и за запознаване на научната общност с тенденциите в такива изследователски направления като монголистика, кореистика, тибетология, будистика, алтаистика и др.

Виолета Добичина

директор

kazakhcentersu@gmail.com

Научнообразователен и културен център „Ал Фараби“

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

бул. „Тодор Александров“ 79, кабинет № 27, София 1303

България

Проф. д-р Иво Панов

директор

panov.ivo@gmail.com

Център за източни езици и култури

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

бул. „Тодор Александров“ 79, София 1303

България

Violeta Dobichina

Director

kazakhcentersu@gmail.com

Al-Farabi Scientific, Educational and Cultural Center

Sofia University ‘St. Kliment Ohridski’

79 Todor Alexandrov Blvd., Office № 27

Sofia 1303

Bulgaria

Prof. Ivo Panov, PhD

Director

panov.ivo@gmail.com

Center for Eastern Languages and Cultures

Sofia University ‘St. Kliment Ohridski’

79 Todor Alexandrov Blvd., Sofia 1303

Bulgaria